

mu ništa. Toda ker je hotel ostati duhoven, ni smel po bedastih postavah rimske cerkve živeti javno žnjo, zaeno jo je pa zaklal. Duhoven Schmidt je žrtve razmer, ki vladajo v rimski cerkvi. In v teh razmerah žive vsi katoliški duhovni! In Schmidt ni sam! Bilo je in bo več takih žrtve. In koliko jih je, ki vsled mogočnih intrig cerkve znajo zakriti — zločine in ne pridejo v roke pravici? Če bi slučajno izurjeni detektivi ne prišli na sled Schmidtovemu zločinu, opravljal bi še danes duhovniške posle kot "čist in nedolžen" duhoven. Penavljamo: rimska cerkev je ustvarila zločinske razmere, ki so upropastile Schmidta in tisoče drugih duhovnov in cerkev je moralno odgovorna za te zločine dokler dopušča te razmere. Zakaj se pa med protestantskimi in židovskimi duhovni skoraj nikdar ne sliši podobnih zločinov, a detektorji (td)? Zato, ker so ožejeni in žive pošteno duhovniško življenje. Pa recite, da to ni res!

Zakaj so kranjski farji sleparji? Kranjski farji uče, da so vina, pekeli in nebosa. S tem humbugom strasio svoje podrepanke, da jim nosijo denar.

Kranjski farji! Pridite na dan z znanstvenimi dokazi, da ekvitarajo "na onem svetu" više, pekeli in nebosa, in tukaj bomo prekličili vse, kar smo pisali proti vam, prosili vas odpustanja in se skeksani vrnili pod vašo komando. Dokler ne pridete z dokazi na dan, ste in ostanete v naši obeh ljudski sleparji, ki izrabljate ljudsko nemarnost v svojo osemno korist.

Zdaj imate priložnost, da si zaslužite sedev v vaših nebosi. Pridite z dokazi na dan in sprobrimo "krivoverce".

Kranjski farji otaj na ves glas vijejo: "Slovenoi postanite praktični katoličani! Kaj pa pomeni praktičen katoličan v farskiem krogu? Praktičen katoličan je po nauku kranjskih farjev vsakdo, ki se tumača kakor svetni-nosejski farjav, ki so javna molili in delali milosino in drži ljudstva, da je bilo strah in groza.

"Vboga gmajna le vkup, le vkup", vije Kranjski Janez v svojem "lajžurnahu", so tri tisoč dolarjev introduciramo na leto kranjski farji, da uženemo tiste, ki so nas razkrili kot sleparje! — Delavci, ker je praktičen katoličan, ki ne zna odreti svojega bližnjika, naj da se teh treh tisoč dolarjev, da bo pri Bismarcku še glasnejše pokal sampanjice.

Kranjski Janez je dober zgodovinar. V vsaki številki svojega "lajžurnaha" se potrika po psih in zavpije, kakor fant, ki klode na korajžo: "To je zapisal zgodovinar N. N. ovržite socialisti, brezverci, svobodonimiscei itd." — Janez le tiho! Prelistaj zgodovino papežev države, v kateri je "sveti humbug" v Rimu imel prvo besedo v posvetnih in verskih stvarih, in prepričaj se, da "sveti humbug" kot namestnik človekoljubnega Krista ni storil prav nič, da bi si zboljšal gospodarski položaj zatiranih in izkoriščenih slojev. V zgodovini boš lahko našel, da je "sveti humbug" — Sikst IX, bivši franciskanski menih, uvedel sv. inkvizicijo v Španiji in oskrnil "božje kraljestvo" na zemlji z nepo-tizmom in simonijo. "Sveti humbug" — Sikst štev. 4. je celo ustanovil prve hiše groha v "sv." mestu — Rimu. Ali ni res tako? Odgovori Kranjski Janez!

Kranjski Janez piše v svojem "lajžurnahu", da napadamo vse katolike. Ne boš Janez! Mi ravnotako vemo, da so med katolani dobri ljudje, ki so enaki svetopisemskemu cestinarju in slabši ljudje — praktični katoličani — po tvojem nauku, ki drže s kranjskimi farji a la Luka, ki prodajajo radniškim mogočtem slovenske delavce. Naš boj velja takim farjem, ki so spremenihi hiše božjo v jama razbojnikov. Mi vemo, da taki farji delajo za denar in za "sveti humbug" v Rimu, da so pripravljeni uničiti vsakega gospodarski, ki se jim zoperstavlja. Naš boj ne velja dobrim katolikom, ampak le ljudem kot Kranjski Janez et Comp., ki so vredni nasledniki Siksta štev. 4. — "sv. humbuga" v Rimu.

Kranjski Janez piše v svojem "lajžurnahu", da napadamo vse katolike. Ne boš Janez! Mi ravnotako vemo, da so med katolani dobri ljudje, ki so enaki svetopisemskemu cestinarju in slabši ljudje — praktični katoličani — po tvojem nauku, ki drže s kranjskimi farji a la Luka, ki prodajajo radniškim mogočtem slovenske delavce. Naš boj velja takim farjem, ki so spremenihi hiše božjo v jama razbojnikov. Mi vemo, da taki farji delajo za denar in za "sveti humbug" v Rimu, da so pripravljeni uničiti vsakega gospodarski, ki se jim zoperstavlja. Naš boj ne velja dobrim katolikom, ampak le ljudem kot Kranjski Janez et Comp., ki so vredni nasledniki Siksta štev. 4. — "sv. humbuga" v Rimu.

Močvirje v ohrani. Iz Petersburga poročajo, da je v ohrani (carska tajna policija) pravi dom za vse grafiarje in korupcioniste. Uradniki so zlorabljali svojo moč, da so izsiljevali denar in jemali podkupnino. 239 poljenjev je dobilo brea v ohrani. Veliko število drugih uradnikov bo pa kaznovala uprava.

Ruska buržoazija se sedaj čuti, da je bilo sploh kaj takega mogoče v ohrani, dasiravno so vrabeli na strelah že zdavnej čivkali. V ohrani je korupcija, v nji imajo prvo besedo zločinci!

Ali korupejsko blato se ni naj slabše, ki visi na ohranitih? Ti lepovi so spravili na tisoče delavcev, ki so se borili za svobodo v sibirsko katorge. Nad tem se in zvrata buržoazija!

Stranka

TAJNIKOM JUGOSL. SOC. KLUBOV NAZANJE.
Vsi delavci, ki so posljalci tebe so Jugoslovanske socialistične zveze posljalci na sledeči naslov: Socialist Party — South Slavic Section, 4 Floor Mid City Bank Bldg, Cor. Halsted in Madison St., Chicago, Ill. Ali pa samo tja Sost. isti naslov.

NAZANILLO.

Pittsburg, Pa.
Stavansko delavstvo v Pittsburgu in okolici se tem potam vabi na javni ljudski sind, katerega predst. tukajšnji jugosl. socialisti št. 131, dne 28. marca v 2. uri popoldan v Poljski hali na Plummer St., št. 4514-4516.
Razgovorje v slovenskem in drugoj jeziki.

Na sledi se vabi na poselani in-sympatizante in rojake, kateri imajo vsak dovolj krizirati na pravi soci. stranki, ker se bodo bavali razna sprasanja in kritiki z očernom stranko.
Na togo nasveta in pokani se odlično katolice nasprostitva: Organizirati socialisti se vartimo zmogze nasu nalogo tosi.
Za obitni milosina simpatizantini in rojaki se organiziraj.
Odbor J. S. Z. Kluba št. 131.

TAJNIKOM VISKONZINSKIH SOCIALISTIČNIH KLUBOV NA ZNANJE.

Tem notim obvestim vse klube in tajnike države Wisconsin, da se vsi ridna seja konferenčnega odbora v nedeljo 5. aprila, točno ob 2. uri popoldne v prostorih jugosl. socialističnega združenja št. 9, 409 Pierce St., Milwaukee, Wis.

Vabim vse tajnike, da se vdeležijo te konference, ker je zelo važna. Vsak naj prinese s seboj tudi poročilo o delu svojega kluba, kakor zahtevajo pravila tega odbora. Seje se vdeležijo lahko vsaki član, ker se tiče v korist vseh. Nas vseh vože dolžnost, da vsakmo svoje naloge na delu za našo propagando!
Socialistični pozdrav!
Thomas Stepich,
tajnik konferenčnega odbora.

NOVI SOCIALISTIČNI KLUBI.

Nov slov. socialistični klub št. 136 se je osnoval v Rock Springs, Wyo., z 22 člani. Tajnik kluba je Matt Battich.
Nov slov. socialistični klub št. 137 se je osnoval Kenosha, Wis. z desetimi člani. Tajnik kluba je Frank Zabukover.

VAŽNO ZA MILWAUKEE.

Vse naročnike v Milwaukee nas uprasuje, če je J. Horvat pooblaščen pobirati naročnino za "Proletarec". Omenjeni je narve obel nekaj naročnine, a je se do danes ni odposlal upravnistvu, vsled česar dotičniki, ki so pri njemu naročili Proletarec, ne dobivajo lista. Kolor je njemu izročil naročnino, naj nam pošlje rezit, ob enem pa opozorjamo občinstvo v Milwaukee, da J. Horvat ni pooblaščen pobirati naročnino za Proletarec.
Upravnistvo.

Švicarski sodrugi so skleali izvanreden shod socialistične stranke za 15. in 16. avgusta. Na dnevnem redu so zelo važne točke, med katerimi sta najvažnejši revizija tovarniškega zakona in mednarodni socialistični kongres, ki se bo vršil koncem oktobra na Dunaju.

VOLITVE V CHICAGO.

Zadnji terek, ki je bil zadnji Registration Day za aldermanske volitve v aprilu, se je napisalo 60.119 novih volilk; skupaj je registriranih 218.643 žensk. Moških se je vpisalo 41.357; skupaj vseh volilcev in volilk 693.624. Chicago zdaj prekaša vsa mesta v Zed. državam, tudi New York, ki je imel do zdaj največ volilcev.

Socialistična kampanja je v živahnem gibanju; volilni shodi se vrše v vseh wardah. Ženske bodo v mnogih wardah odločile izvolitev in socialistično ženstvo pridno agitira za naše kandidate in kandidatke.

Opozorjamo sodruge in slovenske volilce v Chicago sploh na parvažni predlogov, ki jih dobe volilec na posebnih glasovnicah v obliki ali odklonitve. Ena taja predloga se glasi: "Shall the term of aldermen be extended to four years?" (ali se naj termin aldermanov podaljša na štiri leta?) Zdal se aldermani voljoni za dve leti in se to je prvece za kapitalistične hlape, ki služijo vsakemu drugemu prej kot pa delavstvu, ki jih izvoli. Dokler ni za aldermane odpoklica (recall) tako se njihova slabena doba ne sme podaljšati. Na to vprasanje je treba torej glasovati "No."

Drugi predloga na poselani sovarni na sledeče besedilo: For the act entitled "An act in Relation to the Municipal Court of Chicago."

Against the act entitled "An Act in Relation to the Municipal Court of Chicago."
Ta predloga je veliko večje važnosti kot prva, dasiravno na gla-sovanje ne pove mjesec drugega kot naslov novega zakona, katerega je sprejela državna legislativa. Ta zakon je na nova siba za delavce največja hujparija, kaj so se na to gli zmislihi zbliskasti kapitalisti, ki kontrolirajo jako podjetstvo v Illinoisu. Pod gorim svetomim neložnima naslovom, kateri se nahaja na glasovnici, se skryta 72 strahni paragrafi, ki imajo spremiti s hitro predoburo v Chicago. Dva najvažnejšega pa razrafa sta: vsak podajaj (im-petitor) ali tajnik klavka brez za-vojnega povelja (warrant) brez odnra na toke podajaj vli klavka vsaki zločin ali no. 2). Velika sovota odgnale v vseh slučajih razen v slučajih velevidnje in autorit.

Takaj smo v rej. Če bo ta predloga sprejeta, tedaj bo imel vsak podajaj pravico zgrabitii človeka po svoji lastni volji na cesti ali vjerlohi in ga tirati pred sodnika. Gorje poketom ob času strajka! Čim se pokaže pred tovarno ali delavstvo, takoj bo tiran pred sodnika. In se odpade velika potora, tedaj bo imel državni pravd-nik prvo in glavno besedo. Na podlagi svojih političnih in osebnih predodgovnov bo lahko obožiči vsakogar in ga spravil pred sodišče, samo da mu naredi stroške, če mu že drugega ne bo mogel st. riti.

Zato pozor, delavci! Socialistična stranka je pravočasno zapazila nevarnost te predloge in zato apeluje na občinsko delavstvo, da razbije to past, ki jo na zvitni način sestavljajo kapitalisti. Pri stavku "against the act entitled, 'an act in Relation to the Municipal Court of Chicago'" napravite križ in s tem glasujete proti.

NESLANA SALA.

Neki buffer v službi editor-nijske milice si je izmislil povesti o "strašanskih zaroti", kateri so skovali brozposelni delavci, ki ta-borijo v okolici Sacramento. Po vesti o "zaroti" je odšel za "nasokom na orožarno in Rock Island, Ill." in o "jurišu" na Washington. Povesti je so za tako pre-kisha in oneroslana. Kapitalistični in brozbarstvo časopisje ima pa zopet maistro kost, da gloje:

SODRUGOM V CHICAGO.

Ruska liga, ki skrbi gnotno in moralno za ruske politične begunce in preganjane od strani ruskih rabljev, prirejuje dne 28. marca veliko veselico, katere čisti dobiček gre v zgeraj označen namen.

Veselica se vrši v West Side Auditorium, vogel So. Racine av. in Taylor St., Chicago.

Poleg druge zabave bo tudi zanimiva igra tragedija iz ruskega življenja "Nihilisti".

Na Ruskem je padlo v zadnji revoluciji, ki je hotela narediti konec carskemu despotizmu, na tisoče proletarcev. A ne samo to, Ruska vlada sedaj preganja vsakega, o katerem ima sunnje, da se je vdeležil revolucionarnega gibanja.

Klor pozna ruske oficelno, ta ve kaj to pomeni za te nesrečne begunce.

Socialistov, kot zagovornikov in ljubiteljev svobode, je naša dolžnost, da tem ljudem po svoji moči pomagamo. Ta storimo v tem slučajju pa najlažje, če se vdeležimo te zabave, ki jo daje obrambna liga ruskih beguncev in preganjanih.
Začetek točno ob 8. uri zvečer.

V Lorrainu se čuje, da bo pri-čela National Tunnel Co. s prvim marcem z osem urnim delovni-kom. Koliko je resnice na tem, bomo videli.
Geo. Petkovšek.

DOBRO MU JE ZABRUSIL.

"Appeal to Reason" objavlja sledeči brozjavki, kateri sta med seboj izmenjala predsednik Wilson in vrhovni general meksikan-skih rebelov Pancho Villa:
"General Pancho Villa,
Juraze, Mexico.
V imenu humanitete apeliram na Vas, da takoj izpostite Luisa Terrayasa, sina generala Luisa Terrayasa, premo žnega posestnika v Meksiki, katerega imate, kakor čujeno, nepostavilo zaprezo, Woodrow Wilson."
Odgovor:
"Predsednik Woodrow Wilson, Washington, D. C.
Študi lusa po Vas zeli pod pogojem, da vi in vaša administracija oja nikake raznotake ali obsekov ljubite npraviti. Vaši lastni držav-janki, čim pri osundesetih letih, kateri se nepostavilni potom o ronal svobode general Chase, vr-hovni inghlyar coloradske divizi-je Rockefellerjeve armade. To je takozvana meti Jones, kateri je zaprta desonditirano v Trinidadu, Colo. Dovoljtem si pokli-cati Van v spomin, da je pred dvemi leti mati Jones potovala po Meksiki v organizacijske svrhe za Wester Federation of Miners in sicer pod zasolito predsednička Madera, katerega je tudi posejila v Mexico City. Ali se bote torej zavzeli v isti meri za mater Jones?"

Pancho Villa
Komentarja ni treba.

COLORADSKI KRALJI PREMOGA BI RADI 4 MILIONE!

Le Denver, Colo, poročajo, da so štiri promozarske družbe zla-zile težbo pri državnih in zve-nih sodišča proti glavnim odbor-jnikom United Mine Workers of America in vsemu organizatorjem, ki so v svoji s strajkoma premo-garjev v južnem Coloradu. Družbe zahtevajo odškodninske ni-manje kot vsaka po en milion do-larjev zaradi "škodovanja in so-ciesna". Ha! Ha! Ha!

NE SLANA SALA.

Neki buffer v službi editor-nijske milice si je izmislil povesti o "strašanskih zaroti", kateri so skovali brozposelni delavci, ki ta-borijo v okolici Sacramento. Po vesti o "zaroti" je odšel za "nasokom na orožarno in Rock Island, Ill." in o "jurišu" na Washington. Povesti je so za tako pre-kisha in oneroslana. Kapitalistični in brozbarstvo časopisje ima pa zopet maistro kost, da gloje:

Veselica se vrši v West Side Auditorium, vogel So. Racine av. in Taylor St., Chicago.

SODRUGOM V CHICAGO.

Ruska liga, ki skrbi gnotno in moralno za ruske politične begunce in preganjane od strani ruskih rabljev, prirejuje dne 28. marca veliko veselico, katere čisti dobiček gre v zgeraj označen namen.

Veselica se vrši v West Side Auditorium, vogel So. Racine av. in Taylor St., Chicago.

Poleg druge zabave bo tudi zanimiva igra tragedija iz ruskega življenja "Nihilisti".

Na Ruskem je padlo v zadnji revoluciji, ki je hotela narediti konec carskemu despotizmu, na tisoče proletarcev. A ne samo to, Ruska vlada sedaj preganja vsakega, o katerem ima sunnje, da se je vdeležil revolucionarnega gibanja.

Klor pozna ruske oficelno, ta ve kaj to pomeni za te nesrečne begunce.

Socialistov, kot zagovornikov in ljubiteljev svobode, je naša dolžnost, da tem ljudem po svoji moči pomagamo. Ta storimo v tem slučajju pa najlažje, če se vdeležimo te zabave, ki jo daje obrambna liga ruskih beguncev in preganjanih.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Jeklarski trust ne prepove-duje le svojim sužnjem, da ne sme jo biti člani unije in socialistične stranke, marveč zahteva še več. Nepoveduje jim tudi pristopiti k nekaterim podpornim organizacijam. To je sad farskega ovađuštva. Skrajni čas je torej, da se ameriško ljudstvo zdrami in poslje k vragu industrijalne barone in njih zveste hlapee — farje.

ROJAKI V MESTU IN OKOLICI! Poskusite Bernardovo Kapljico!

Ako živate izven Chicage, pišite po naš cenik za dobro vino in žganje, na: **JOS. BERNARD, 1903 BLUE ISLAND AVENUE, (DEPT. C.) CHICAGO, ILLINOIS.**

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je Narodna Tiskarna

2116-50 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.
Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovec. "PROLETAREC" se tiska v naši tiskarni.

KADAR potrebujete društvene potrebine kot zastave, kape, regalice, uniforme, pečate in vse drugo ubrinite se na svojega rojaka **F. KERŽE CO., 2711 South Millard Avenue, CHICAGO, ILL.** Cenike prejmete zastoj. Vse delo garantirano.

FOTOGRAFIJE

najfinejšega dela, najsibo ženitovanjske, društvene ali družinske, vedno dobro in okusno izdeluje **IVAN VČELIK, prvi hrvatski fotografist 1634 Blue Island Ave., med 18. in 16. ul., Chicago.** Z vsakim tucatom slik damo krasno darilo. Telefon: Canal 2599.

Pravi Pain Expeller je dobiti le v zavojih kot je naslikan tukaj. Izdalan pri **F. AD. RICHTER, 78-80 Washington St., N. Y.**